

تاریخ عثمانی انجمنی

مجموعہ سی

ایک آیدہ برنشر اولتور

مذرجات

طوبقیو سرای هایونی (مابعد) . . . . . عبدالرحمن شرف
غازی چلبی . . . . . احمد توجید
عثمانی تاریخ نویسری ومورخزری (مابعد) . . . . . نجیب عاصم
شہزادہ خلیک سرگذشتی (مابعد) . . . . . یاقواسکندر هوجی
باب عالی حریرقاری . . . . . عبدالرحمن شرف
حکومت عثمانیہ طرفندن ایلیک تأسیس اولنان مطبعہ { میستا کیدیس
وبونک نشریاتی (مابعد) . . . . .
تفرقہ : تاریخ سلطان محمد ثانی. مؤلفی قریتووولوس. مترجمی قارولیدی .

فیثائی ۵ غروش

مرجمی — باب عالی تاریخ عثمانی انجمنی

استانبول

تاریخ عثمانی انجمنی

طبعی مشعلی

عثمانی تاریخ نویسری ومورخلری

شہنامہ جیلر

بوندن اول نشر اولتان مقاله ده [۱] دولت عثمانیہ وقوعات سیاسیہ سنک ایلك اول تاریخ صحیفہ لرینہ نصل کچدیکنی عرض ایتمش ایلك .

رفاقتیلہ شرفیاب اولدیم اعضاءن عارف بك آفدینك مجموعه مزده نشر ایتمکده اولدینی ۱۱۴۲ سنه سی حادثاتی حقتده کی مقاله لرینك مقدمه سنده دخی بیان ایلدیکی اوزره پادشاهلر مزنا فاتح سلطان محمد خان حضرتلرینہ قدر وقایعك ضبطی کیمه به اراده و اخطار ایتمش لردو . بوکون المزدہ بولتان احمدینك منظوم «اسکندرنامه» سی - اوروبالیلرجه بحق برنجی سلیمان دیه یاد ایلدیلن - امیر سلیمانہ تقدیم ایلمش ایسه ده بونده مشارالیهك بر دخلی یوقدر . اوتقدمه شاعر لرجه معتاد اولان جائزه قوبارمق مقصدینہ مبتیدر . حمزه وینك تاریخی ایسه مشوردر .

فاتح سلطان محمد خان حضرتلری شعرادن «شہدی» به تاریخ آل عثمانك شہنامہ طرزنده تنظیمی امر ایلدیکی حالده شہدی اتمام خدمتہ موفق اوله مدن ارتحال ایتمش وبوخصوص فاتح طرفندن بردیکرینہ حواله ایدلمشدر . سلطان بایزید خان ثانی ایسه ادریس بدلیسی به وقایع عثمانیہ نك نثرآ ضبطی اراده ایلدی . یاوز سلطان سلیم خان عجم سفیرنه کیدرایکن زمانی شعراسندن «طالی» نك تقدیم ایلدیکی غزل اوزرینہ بوکا وکذا شعرادن «سجودی» به بوسفرک تاریخی انشا و تخریر ایتملرینی امر وحواله ایلدی .

نهایت سلیمان قانونی شہنامہ جیلکی بر منصب رسمی حالنه قویدی

[۱] تاریخ عثمانی مجموعه سی جزو ۱ صحیفه : ۴۱

ومیتندہ بولنہ جق مصور ، مذهب ، خطاط کبی مأمور لر مواجبنی
 « مشاہرہ خواران » دفترینہ قید ایتدیردی .

شہنامہ نویس لر لقمانہ قدر اثر لرینی نظماً یازمشلردر . لقبانک
 خلنی اولان « تعلق زاده کاتب محمد ، ایسہ منثور ومنظوم اولہرق
 یازمشدر . بوکا خلف اولان حکمی افندی یہ اول صورتلہ یازلمسی
 ۱۰۱۰ سنہ سی جمادی الاخرہ سنک اواخری تاریخیلہ مورخ نصب فرمانندہ
 ارادہ اولمشدر .

سلیمان قانونینک تأسیس ایلدیکی شہنامہ جیلک سلطان احمد ثانی دوری
 اورتہ لرینہ قدر صورت منتظمہ دہ دوام ایتدی . اوندن صکرہ ہر نصلہ
 ترک اولندی . یالکر سلطان عثمان کندی زمانی حادثاتنک و سلطان مراد
 رابع حاسیاتنک نظمنی شعرادن « ملہمی » ، « نادی » یہ ارادہ ایتمشلردر .
 شو حالہ شہنامہ جیلک منصی حکماً حکمی افندی دہ ختام بولش ،
 عثمان ثانی و مراد رابع عصر لرندہ بر کرہ تازہ لنڈیرلک ایتلمش و نہایت
 ۱۰۷۴ دہ امر شفاہی ایلہ نشانجی عبدالرحمن پاشا ضبط وقایعہ مأمور
 اولہرق « وقعہ نویس » تعیین اولمشدر . فقط مورخین نعیاہی ایلک وقعہ
 نویس دیہ تلقی ایلورلر .

ایشتہ شو زمان ایچندہ کرک شہنامہ تحریرینہ مأمور ایدیلن کرک
 شہنامہ جیلک منصبہ تعیین اولتان ذوانک تراجم احوالیلہ اثر لرینہ متعلق
 مختصر بیلیو غرافی معلومات ویرہ چکر .

شہدی - بوذاتک مخلصی بعض تذکرہ لردہ « شہدی » دیہ دہ قید
 اولمشدر . کلیبولیلی عالی « کنہ الاخبار » ندہ بش بیتلی برغز لئی الہ
 ایدہ مدیکندن طوغریسی ہانکیسی اولدینتی تحقیق ایدہ مدیکنی سویلیور [۱] .
 شہدی « رومی » یعنی ایران و عربستاندن کلنلردن دکل تورک نسلنہ

[۱] سبل عثمانیہ « شہیدی چلی . شرمی » دیور . حال بوکہ شرمی مخلصی
 تذاکر شمرانک ہیچ برہندہ کورلامشدر .

منسوب عثمانلی ایدی . طریق کتابته سلوک ایدوب « اماندن » یعنی رجالدن اولمشدی . یوقاریده عرض اولتدینی اوزره فاتح سلطان محمد طرفندن شهنامه طرزنده تاریخ آل عثمان تنظیمنه مأمور ایدلش و اتعام ایده مدن ارتحال ایشدر .

ایلك تذکره نویس سہی بك بوذات ایچون « کندییی صافوساده دل و کشاده مشرب » اولقله برابر « فاضل روزکار و کامل پر اعتبار، سخن کذار بلیغ و طبی نازک کیسه ایدی ، دیور . عالیده شعرینک وقتنده مقبول انام اولدیننی تصدیق ایدیور . سہی بك دیوانی اولدینتی بیلدیردیکی حالده عالی کوره مدیکنی خبر ویریور .

فاتحک امریله باشلاوب اتمانه عمری کفایت ایدمین شهنامه آل عثمانک اولندن برمقدارینی سہی و عالی اقتباس ایشدردر . سہی بك اثرک اون بیک ، عالی افندی دوت بیک بیتدن عبارت اولدینتی سویله رک ایاتک مقدارنده یاریدن زیاده تفاوت کوستردکری کی اقتباس ایتدکری بیلتردهده اختلاف کوریلور . شو حسابجه سہی نك کوردیکی اثرک تمامی اولوق عالینکی ایسه منقح بر نسخه بولنق لازم کلیور . بك چوق آرادیتمز حالده اثری کورمک ممکن اوله مدینی جهتله کندی طرفرزدن برحکم ویرمک قابل اوله مدی .

قنالی زاده حسن چلی تذکره سنده « لغات فارسیه بی اصلی ایله بلمکین نظمن مقبول ارباب کمال ایشدر ، دیدیکی حالده عالی سالک اولدینتی وادی ستیزی و نظر بدینتی بی بونک حقندهده اظهار ایدره رک سویله دیور : علی الخصوص عجیبانه ادا قصد ایدوب عجیلکی بعض ناشیده ادا لرندن متحقق اولمشدر . ... اگرچه که رومی بر شاعر بومقدار نظم فارسی ایله اتصاف ایدنجه لایق تحسیندر ، فاما لفظ خداوند مکرر لکی نامی شهنامه اولیوب خداوند نامه اوله سنی موجب بر لفظ نازک ورنکیندر . »

تذکرہ صاحبی لطیفی جناب فاتحک علم و کمال صاحبزینہ لطیفی
تذکاردن سوکرہ «شعرادن دخی اوتوز نفر شاعر سالیانہ سن و علوفه سن
یر ایش و کیسی تواریخن نظم و انشاد ایدوب کیسی قطعہ و قصایدله
مدایخن دیر ایش» دیدیکی خالدہ اوتواریخی انشاد و نظم ایدلردن
برسی اولان شہدی حقندہ برکله سویلدیکی کبی صوک کونلرینہ یتشدیکی
سہی بکک تذکرہ یازدینتی ده قید ایتمشدر ۔

عارف - اسی «فتح الله چلبی» در۔ پدری ظرفای عجمدن «کاتب
درویش شیرازی» نامندہ برکنہ ووالده سی مشهور «شیخ ابراہیم
کلثنی» نک کریمہ سی ایدی [۱]۔ پدری سیروسیاحت طریقہ مصرہ کلدکدہ
شیخہ ارادت و انتساب ایله کسب تقرب ایش و کریمہ سی تزوج ایش
ایدی۔ وقت شبانی کندینسی بک زیادہ سون جد مادریسی یانندہ اسرار
ایش و اورادن ایرانہ کیتمش ایدی۔ ایراندن دخی استانبولہ کلوب علمای
عصردن تحصیل علوم ایش ایدی۔ نہایت بین الفضلا فضل و کمالی
و عند الشمراتوریکہ و فارسی لسانلرنندہ شاعریتی ایله کسب اشہار ایش
اولدینندن بعض قصیدہ لری منظور سلطان سلیمان خان قانونی اولدقدہ
ابتداءً یکریمی بش آچہ علوفہ تعیین و جائزہ لرله تلطیف اولندی۔ بعدہ
تواریخ آل عثمانی نظم ایشک اوزرہ یومی آیش آچہ وظیفہ ایله شہنامہ جی
تعیین ایدلدی۔ آناغیدہ کوریلہ جکی اوزرہ جناب خاقان بعدہ یومأموریتندہ
کندینسی استخلاف ایدن افلاطون شروانی نک و قوعبولان الفاآتہ اهمیت
ویرمامکله قالمیوب عارف چلبی حقندہ کی توجه شاهانہ سی ابراز ایتدیکی
التفات عظیمہ ایله جملہ بہ اظہار و اعلان ایتدی۔ نہایت وظیفہ یومیہ سی یش
آچہ بہ ابلاغ ایدلدی۔ ۹۶۹ سنہ سندہ وفات ایتدی۔

بالجملہ علوم عقلیہ و نقلیہ بہ واقف، بالخاصہ ہیئت و ہندسہ علملرنندہ

[۱] عالی کن الاخبارینک بر محلندہ شیخک ہمشیرہ زادہ سی دیگر محلندہ حیددی

اولدینتی بیان ایدر!

« بی مثل و مانند » اولدینی و عجم طرزنده غایت کوزل خط دیوانی یازدینی تراجم احوال کتابلرنده مذکوردر. شعرده مخلصی عارفی ایدی. زماننک فارسی لسانده نظمه قادر اولئرینک ال مقتدری اولدیغندن طولایی شهنامه- جیلک عهدهنه توجیه اولنش ایدی. عهدی دخی تذکره شعراسنده بوجهتی بیان و تصدیق ایدر. لکن دیگر تذاکر شعرا و تراجم احوال صاحبزی عدم اقتداری حقنده کونا کون سوزلر سولشلدردر. بونلرک عالی دن باشقهنک، یازدینی شهنامه بی کورمدیکی عدد ایاتنک یوز بیکه بالغ اولدیتی بیان ایتملرله متیندر.

عالی، عارفک و وقوعبولان مأموریتی اوزرینه ابتداء آل عثماندن اعتباراً نظم تاریخه ابتدار و حاصل اولان مقدارنی جسته جسته حضور پادشاهی به تقدیم ایتمش و آتمش بیک بیتده اتمام ایلشدر و خادم سلیمان پاشانک هند سفرنی مبین ایکی بیک بیتی حاوی برداستانی دخی واردرد دیور ایسهده برنجیسی فارسی وایکنجیسی تورکجه اولان بوکتابلر هیچ بررده بولنه- مامشدر. حتی سفینه الرؤسایه یازیلان برحاشیهده بوندن طولایی اثرلرک وجودی حقنده بیله شبه اظهار ایدلشدر.

افلاطون شروانی — شروان تورکنلرندر. شاه اسماعیل صفوینک اوغلی القاص میرزانک کتابدار وکاتب و شاعری ایدی. میرزانک دولت عثمانیه بهالتجاسنده برابرکلوب استابوله قالدی. عارف چلیپنک موقعنی اله کچیرمک فکرینه دوشه رک بونک ایچون ایلک اول عثمانلی شاعرلری آراسنده کسب اشتهاری قورمش و عجملردن « شاء قوی نقاش » دخی کندیسيله عقد مشارکت ایلش ایدی. افلاطون فکرینک حیر حصوله وصولی ایچون عارفک هر نظمنه دخل و تعرض ایتمک باشلادی. نهایت بونک فضل و مذمته متعلق نیجه ترهات و بی مناکلات ایله برابر شهنامه جیلک منصبی، کندیسنک فضل و کمالی جهتیه حق صریحی اولدینی بیساتی حاوی برورقه بی جانب سلطته ارسال ایتدی. سلطان سلیمان بوندن غضبنک اوله رق اراقه دمنه آز قالدینی حالده بعض کسه لرک شفاعتیه جزایه دوچار اولدی.

یوقاریده بیان اولدینی اوزره حقنده کوستریلان مزید عاطفت و تلطیفات عارف چلینک نزد شاهانده نه درجهده مقبولیت عظیمه سی اولدینی جله به اعلان و اظهار ایتدی . مع مافیه بونک و فائنده افلاطون مقصدینه نائل اوله رق شهنامه جیلکه تعیین اولندی و وفاتی تاریخی اولان ۹۷۷ سنه سنه قدر بومأمویته بولندی .

افلاطون تورکجه شعرده « خزانی » و فارسیده « اسیری » تخلص ایدر ایسهده « افلاطون عجم » دیه مشهر ایدی . عهدی تذکره سی خط نستعلیق تحریرنده و تذهیب و تصویرده ماہر ، « اقسام نظمده طبعی مقبول و مطبوع ، اولدینی بیان ایدر . بونک دخی اثری کوریله محمدر .

سید لقمان — (بن سید حین العاشوری الحینی الارموی) .

ایرانک آذربایجان خطه سنه کی « ارمیه » شهر ننددر . ۱۰۰۲ سنه سنه وفات ایدن « عهدی » بغدادی ، کلشن شعرا نام تذکره سنهده ، پای تخت سلطنته عزیمتی تاریخی بولسان ۹۶۰ دن اعتباراً ایراندن کلوب ممالک عثمانیهده کسب شهرت ایدن بتون عجم شاعر لرینی بیان ایتدیکی حالده ؛ آنلر آراسته لقمانک اسمی مذکور اولدیغندن بونک مملکتی ترک ایله استانبوله ورودی بوتذکره شعراک تاریخ تألیفی اولان ۹۷۱ سنه سندن سوکره اولسی لازم کلیور . اوزمان ایراندن کلان شعرا و فصحا استانبوله بک زیاده مظهر حسن قبول و اعتبار اولدیغندن لقمان طریق علمیه به انتساب و قضاء سلکینه داخل اولدی . « شیخ ابوسعید » نام ذاتک همتی و تقدیم ایتدیکی قسیده لریک یاردمی ایله صدر اعظم وقته و شیخ الاسلام عصره انتساب ایدرک آرزمانده شهر تیاب اولدی . « افلاطون عجم » ک وفائنده طویل محمد پاشانک و کاتب اسرای « فریدون بک » ک علوهمتدن طولای آغرزعامتله شهنامه جیلکه نصب اولندی (۹۷۷) [۱] . لقمان کندیبی ابتداء تخصیص اولنان زعامتک اوتوز بیک آغجه اولدینی ولکن اوتوز درت بیک آغجه [۱] هفتنامهده بوسینی بیان ایتدیکی کیم سلیم نامه سنهده دخی ۹۷۶ سنه سی شوالی کوستریور . بلکهده بونلردن سلیم نامهده کی افلاطونک حین حیائنده اکاماونه و هفتنامهده کی دخی اماله تعییندر .

طوتدیئی بیان ایدر . زماننده بومأموریتک شان و شرقی پک زیاده تزايد ایتمش و کنیدی احسان و عنایات عظیمه به مظهر اولمشدر .

لقمان بومنصبده بولندی مدتك نهایتده کنديسنه ايکي عدد معاونک نصبنی کوردی . عالی کنه الاخبارنده آنلری بوجه آتی بیان ایدر : « محصل کلام مزبور لقمان منظوم الکلام الی الآن نظم شهنامه به قیام اوزره ایکن دیوان خاقانی کاتیلرندن تعلیق زاده نام ذؤنون و ماصدق سرجون عمرنده بریت نظم ایتمشکن تورکی و فارسی بر مفرد ایله شهرت و برمشکن اکا بردن بریخی واسطه طوتدی اول دخی متفرقه لقله شهنامه کویلق منصب برات ایتدی اوج سطر مقداری بر سرسخن انشا ایدوب آغاز نظم ایتدوکنه آتی علامت کندر حکمت خدانکدر احساب عقل ونهی بوايکینی استغراب المنه مبتلی ایکن و نالتم مقاننده بر شخص دخی ظهور ایتدی یعنی عشره مجیددن اولان نطق نام ترکه انجم شهنامجی عالمقام اولوب اعتلاء شان کب ایلدی قصه خون نامنه ندیم ایکن شهنامه کویلق رتبه سنه لایق کورلادی اقرانی کبی عینی دخی عدیم ایکن فردوسی طوسی حکیم برینه استخدام بیورلادی اما هرکس بولرله ثلاثه ملونه دیو شهرت ویردی فی زماننا شهنامه کویلقه قصه خوانک فرقی بوغیدونخی ظهوره کلدی .»

سلطان محمد خان ثالث اگری سفرینه عزیمتده لقمان دخی اصولاً برابر کیش وائتای راهده : «مقدما سلطان مراد مرحوم فرمان ایتدیکی اوزره داستانلری تکمیل ایدوب خرجلری کاکان جانب میریدن ویرلک ایچون فرمان شریف ایله خط هایون عنایت اوتوب و پادشاه هایون قال نانه ابتدا اولسان شهنامه سفردن عودت ایدنجه اتمام اولنه دیو سفردن عضو اوتوب ، عودته مساعده اولمش و اوده ۱۰۰۴ سنسی ذی الحجه سی اوائلنده استانبوله عودت ایلمشدر [۱] . لقمان سلطان مراد خان ثالث او احرایانه قدر خدمتده سی و غیرت ابراز ایتدیکی خالد جلوس محمد خاندن اعتباراً بو خصوصه عدم تقید کوسترمش ، خاقان مشارالیه سفردن

[۱] سلائیکی تاریخی ، قسم غیر مطبوع .

عودتندہ وقوعبولان سؤالی اوزرینہ تقدیم ابتدیی اجزالی شہزادہ لکی اوانسندہ منظوری اولانلردن بولمغله مظهر غضب اولهرق اوآندہ مأموریتدن عزل ایدلشد (۱۰۰۵) [۱] .

بعده عہدہ سنہ ولایات دفتر دارلقلرنندن (کنار دفتر داری) یرسی توجہ اولندی ، کہ حکمی اقدی حقتہ کی ۱۰۱۰ تاریخلو فرماندن بوجہت واوزمانہ قدر معمر اولدینی آکلاشیلور .

لقمان عالم ، فاضل ومورخ عالی ہر نہ قدر علیہندہ بولمخ ایسہدہ ہر حالہ شاعر بر ذات ایدی . طوبوقوسرایندہ ایکن ییلدیز کتبخانہ سنہ آلتوب آلان موزہ عثمانی ادارہ سندہ محفوظ بولنان ہنرنامہ [۲] نام اثرندہ بیان ابتدیی آثارینک تاریخہ دار اولانلردن اوغوزنامہ ویانہ کتبخانہ ایمر اطوریندہ در . سلطان سلیم خان نائینک جلوسندن وفاتہ قدر وقایعی جامع منظوم فارسی « سلیم نامہ » سی روان اوطہ سی کتبخانہ سندہ محقر ظدر . بواتر مسودہ حالتہ اولوب یابدینی حمل وکلات تصحیحاتی اوزرندہ جابجا منظور در . « قیافۃ الاناسیہ فی شمائل العنابیہ » اکثری محللزدہ بولنور . تاریخہ عائداولیمان بعض تألیقاتی دخی ایادی خصوصہدہ کورلشدر .

تعلیق زادہ کاتب محمد — مشہور فناری زادہ لردن اولوب

پدرینک اسمی « محمد الفناری » ایدی [۳] . لکن کنیدی تعلیق

[۱] سفینۃ الروسا حاشیہ سندہ کی افادہدہ عزلاک جلوس محمدخان فی متعاقب اولدینی بیان اولنیور . لقمانک عزل اوزمان وقوعبولہ عالینک کنہ الاخباری ، ۱۰۰۴ سنہ سی نہایتہ قریب زمانہ قدر وقوعاتی جامع اولسنہ نظر آ حقتہدہ پاک شدید افاداتہ بولندی بوا آدمک عزلی بیان ایلہ تشفی صدر ایچون برتاج سوز دخی سویلر ایدی . بو عزلاک صورت وقوعی حقتہدہ حاشیہ نک افادہ سی طوغری اولوب سنہ سی دخی سلائیکی تاریخنک قیدی تصحیح ایتمشدر .

[۲] بو کتاب حقتہدہ اعضاءدن توحید بکک مجموعہدہ بر مقالہ بیلیو غرافیہ سی واردہ .

[۳] رضاتد کرہ سندہ « لاذقیہ لی تعلیق زادہ محمد چلی » دیہ بیان اولنیور ایسہدہ آثارندہ اجدادی سلاطین سائنہ عثمانیہ نک خدمتازندہ بولندی بیلیہ برمنہ

زاده لکله مشهور اولدینی کبی قیودات رسمیه ده دخی « محمد تعلیق » دیه مقیددر . سلطان مراد خان نالته شهزاده لکی اوآننده انتساب ایده درک اون ایکی سنه خدمتده بولنمش و جلوسنده مصیتده بولنانلر حاللرینه مخصوص خدمتله تعیین ایدیلد کبری کبی بوده دیوان کاتبلری آراسنه ادخال ایدلمش ایدی (۹۸۲). آره صیره درگاه پادشاهی به ملازمت ایدر و پک چوق دفعه ولایت تحریرینه کوندر بلیر ایدی . مع مافیله اوج درت کره حتی غصب اولتوب ترقی و تفضیله مخالفت اولندینی ایچون « بی اختیار راه غربت جانکاه » ی اختیار ایش و فرهاد پاشا و اوز دمرزاده عثمان پاشا لک ایران سفر لرنده معیتلرنده بولنمش و ایکنجیسی طرفدن اکثریا کتابتده استخدام ایدلمش و آنک و فاتنده استابوله عودت ایشدر . کندیسی ایدی سنه بولسافارده بولندینی و خدمات حنه ابراز ایتدیکی حالده محلولدن بر آنچه تیماره نائل اوله مدیقتی بیان ایدر . سلاطین عثمانیه نك خصایص کریمه لرخی « مین بر کتاب تألیف و سلطان مراد خان نالته اتحاف ایش ایده شایان قبول کورلمدیکندن دوچار ایش اولوب وزیر اعظم سان پاشا معیتده یا نق سفینه عزیمت ایدی (۱۰۰۲) . نهایت اکا بردن برینک توسطی سایه سنده متفرقه لقه شهنامه جیلک منصبه داخل اولدی . جلوس هایون محمد خان ده « شاهنامه هایون فارسیجه سویلنیوب سویلانی طایفه نیسانه قونلوب زبان روم ... اوزره سویلنسون » دیوا امر عالی صدور ایدی . سلطان مشارالیه کبری سفینه عزیمتده بودخی برابر بولتوب لقمانک استابوله عزیمته مساعدده اولندقدنه بونک شاهنامه هایون خدمتی ایفاسی امر اولندی ولقمانک شهنامه جیلکدن عزلی اوزرینه وقوعاتی منشور و منظوم اوله رق ترتیب و ترتین و تذهیب ایدوب رکاب هایونه تقدیم ایتک اوزره برینه تعیین ایدلدی ، وزیرای عظام ایله عرضه کیردی ؛ ۱۰۱۰ سنه سنده بومصبدن عزل اولندی . سبب انفصالی معلوم دکله ده بلکه ده مأموریتنده عدم موافقتیدر . بوندن متأثر اوله رق آخر دیاره کیتمش ایده چوق کجه دن سفینه الروسا حاشیه سنده حبیب و نیب اولدینی بیان اولنسنه نظر آ رضا تدره سنک لادقیه لی افاده سی آکلاشیله میور .

عودتہ مجبور اولمشدر . دیوان ہایون کاتبلیرنک ۱۰۱۲ سنہ سندہ قرق
 عدد اولہرق تسیقندہ تملیق زادہ نک بونلرک یدنجیمی و آلمش آچہ زعاتی
 اولدینی کوریلپور . ۱۰۲۰ سنہ سندن اول وقات اییدیکی وثائق قدیمہ
 موقعنک «خلیل پاشاہ تابع عطایہ» توجیہ اولنمیلہ آکلا شیلیور [۱] .
 «روانیہ» «تبرزیہ» و «شاهنامہ ہایون» نامندہ ارج عدد اثری واردہ .
 مصور و مذهب بولنان بو اثر لردن سلطان مرادہ تقدیم اولنان اولکیلری
 روان اولطہ سی ، سلطان محمدہ عرض ایدیلان اوچنجیسی حمیدہ کتب خانہ لرنده
 موجوددر .

روانیہ سردار فرہاد پاشانک ایکنجی سفری نصفہ قدر اولان وقوعاتی
 جامعدر . تبرزیہ ایہہ اوزدمیر زادہ نک صدراعظم ایکن تبرز سفریخی حا کیدر .
 شاهنامہ ہمایون ، تملیق زادہ نک اولجہ سلطان مرادہ تقدیم ایدوب شایان قبول
 کوریلہ میان کتاب مقدمہ سی تشکیل ایتمک اوزرہ بوسنہ والیسی حسن پاشانک
 شہادتق وقعہ سندن ابتدار و سلطان مرادک وقاتی و خلقنک جلوسنی و یاتق
 سفریخی و مختصراً افلاق محار بہ سی بیان ایدر .

حکمی افندی — اسمی حسن اولدینی خالدہ دیوان ہایون کتابتہ
 دخالتندہ اوزماندہ عادت اولدینی و جہلہ و یریلان حکمی عنوانندن طولایی
 اوصورتلہ تجملص و اشہار ایتمشدر . چغالہ زادہ نک شرق سفریہ
 مأموریتندہ دیوان کتابتندہ بولمش و «نظم و نثر و املا و انشادہ نادر الاقران
 و حسن خط و لطف ادادہ مشار بالبنان اولمقلہ» تملیق زادہ دن صوکرہ
 سابقا شہنامہ جی اولان لقمان رعایت اولدینی اوزرہ شہنامہ جیلک خدمتہ

[۱] تذکرہ رضادہ لاذقیہ لی تملیق زادہ نک ۱۰۰۱ سنہ سندہ شہید اولدینی
 بیان اولنیور و خلنی حکمی افندیکن یربہ تمینی مشرفرماندہ کی اخردیارہ عزیمت
 افادہ سی بوجہتی تأیید ایدیورکی ایہدہ ۱۰۱۲ سنہ سنہ عائد دفترک افادہ سی
 بونک خلاف حقیقت و فرماندہ محرر سوزدن مقصد حقیقہ استانبولی ترک ایلہ برمدت
 طکرہ دہ بولدینی مؤیددر . بلکہدہ تاریخ وقاتی ۱۰۱۸ اولوب تذکرہ رضادہ
 سہواً بویلہ یازمشدر .

تعیین اولنمی عرض ایدلش و اوصورتله مأمورته فرمان عالی صادر اولمشدر. ۱۰۱۲ سنه سنده اجرا قلندی بیان اولنان تسبقده تعیین اولنان قرق عدد دیوان کاتلرینک اون اوچنجیسی اولدینی و یومی آلمش آنچه زعامت تخصیص قلندی کوریلپور . ۱۰۲۳ سنه سنده برنجی دفعه رئیس-الکتاب ، ۱۰۲۷ ده توقی و ۱۰۳۰ ده تانیاً رئیس الکتاب اولمش و آندن صکره مناصب دیوانیه بی دورایله آتلو مقابله جیسی ایکن سلطان مراد رابع بغداد سفرندن عودتنده تکرار رئیس الکتاب نصب اولندی. آندن صوکره اسمی تاریخلرده کوریله مامنه نظراً چوق کچمدن وفات ایتدیکی آکلاشیلپور .

انشا و انشاد ایله اشتهاری شهرنامه جیلکه نصیبی موجب اولدینی حالده بویابده تألیف آثار ایتدیکی قطعاً محققدر . کتابچی اواننده و ریاستی زماننده ملوک متجاوریه بالخاصه ایرانه یازیلان غایت مطنن نامه هایونلر تماماً بونک اثر قلمیدر . بونلرک بر قسمی مدون دستورالانشاده بر قسمی ولی الدین افندی کتبخانه سنده محفوظ بر مجموعهده مندرجدر . ایادی خصوصیهده کوریلن بعض مجموعهلر دخی بونلردن برخیلیسی حاویدر .

مابعدی وار

نجیب عاصم

